

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกยางธรรมชาติมากที่สุดในโลก ในปี 2547 ไทยเราสามารถผลิตยางธรรมชาติได้ถึง 2,908,553 ตัน โดยที่ส่วนใหญ่การส่งออกในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ขั้นต้น เช่น ยางแผ่น ยางแท่ง และน้ำยางข้น โดยมีปริมาณการส่งออก จำนวน 2,576,534 ตัน และมีการใช้ยางธรรมชาติ เพื่อเพิ่มมูลค่าในการนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใช้ ในประเทศเพียง 302,000 ตันหรือร้อยละ 10.4 ของปริมาณการผลิต ส่วนมูลค่าการส่งออกธรรมชาติรวมของไทย ในปี 2547 มีมูลค่าสูงถึง 137,605 ล้านบาท ในขณะที่ผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติเพียง 302,000 ตัน สามารถทำรายได้จากการส่งออกถึง 78,050 ล้านบาท หรือร้อยละ 56.7 ของมูลค่าการส่งออกยางดิบและน้ำยางข้น ตามตารางที่ 1.1 ผลิตภัณฑ์จากยางโดยรวมใน ปี 2547 มียอดการส่งออก 78,050 ล้านบาท มีการขยายตัวร้อยละ 20.7 เมื่อเทียบกับปี 2546 ซึ่งมียอดส่งออกจากผลิตภัณฑ์ยางรวม 64,667 ล้านบาท สำหรับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากยางที่ขยายตัวได้ดีในปี 2547 คือ ยางพาดำ โดยมียอดส่งออก จำนวน 27,290 ล้านบาท โดยที่ปี 2546 มียอดส่งออกรวม 19,744 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2546 ร้อยละ 38 ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ยางประเภทถุงมือยาง มียอดส่งออก ปี 2543 - 2546 ค้างต่อไปนี้ จำนวน 14,422, 15,545, 16,686 และ 19,744 ล้านบาท ตามลำดับ สำหรับปี 2547 มียอดส่งออกถุงมือยาง จำนวน 19,637 ล้านบาท เริ่มปรับตัวลดลง เมื่อเทียบกับปี 2546 จำนวน 107 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.54

ตามตารางที่ 1.1 แม้ว่ามูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์จากยางจะเพิ่มขึ้นโดยตลอด เช่น ปี 2547 จำนวน 78,050 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จำนวน 36,028 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 85.73 เมื่อ เทียบกับปี 2543 แต่เมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกถุงมือยาง ในปี 2547 จำนวน 19,637 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จำนวน 5,215 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 36.16 เมื่อเทียบกับปี 2543 ในขณะที่เดียวกันหากพิจารณาในรูปแบบของสัดส่วนมูลค่าการส่งออกของยานพาดำ ปี 2547 คิด เป็นสัดส่วนร้อยละ 34.96 ของมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์จากยางในขณะที่ปี 2543 มีสัดส่วน ร้อยละ 32.97 แต่การส่งออกถุงมือยางของไทย ปี 2547 มีสัดส่วนร้อยละ 25.16 ในขณะที่ปี 2543 มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 34.32 ของมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์จากยาง ดังภาพที่ 1.1 และภาพที่ 1.2

ตารางที่ 1.1 มูลค่าและสัดส่วนการส่งออกผลิตภัณฑ์จากยางของไทย ปี 2543-2547

(หน่วย : ล้านบาท)

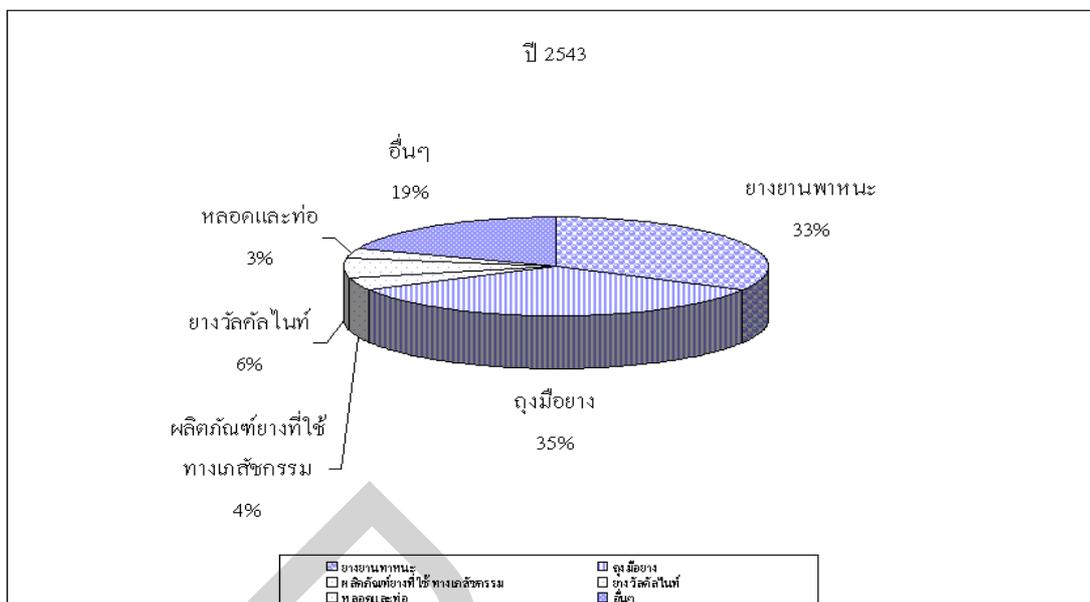
รายการ	2543	2544	2545	2546	2547
(1) ยางยานพาหนะ	13,855 (32.97)	16,904 (34.86)	18,681 (34.54)	19,744 (30.53)	27,290 (34.96)
(2) กุ้งมือยาง	14,422 (34.32)	15,545 (32.06)	16,686 (30.85)	19,744 (30.53)	19,637 (25.16)
(3) ผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ทางเกษตรกรรม	1,779 (4.23)	3,605 (7.44)	4,717 (8.72)	6,499 (10.05)	6,066 (7.77)
(4) ยางวัลคัลไนท์	2,619 (6.23)	3,085 (6.36)	3,398 (6.28)	3,635 (5.62)	4,833 (6.19)
(5) หลอดและท่อ	1,410 (3.36)	1,597 (3.29)	1,651 (3.05)	2,340 (3.62)	2,933 (3.76)
รวม 5 ผลิตภัณฑ์	34,084 (81.11)	40,736 (84.02)	45,132 (83.44)	51,962 (80.35)	60,760 (77.85)
อื่นๆ	7,938 (18.89)	7,749 (15.98)	8,959 (16.56)	12,705 (19.65)	17,290 (22.15)
รวมผลิตภัณฑ์จากยาง	42,022 (100)	48,485 (100)	54,091 (100)	64,667 (100)	78,050 (100)

หมายเหตุ : 1. ตัวเลขในวงเล็บคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของแต่ละปี

2. ยางวัลคัลไนท์ คือ ยางชนิดแข็งทำการอบกับกำมะถัน

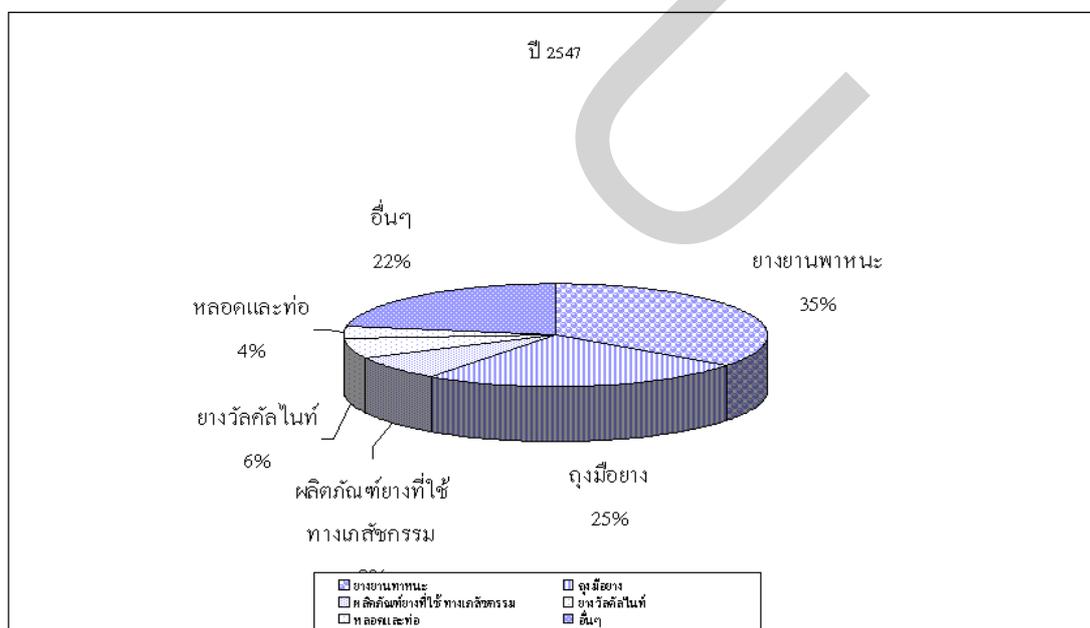
3. อื่นๆ คือยางรัดของ สายพานลำเลียงและส่งกำลัง ผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ภาพที่ 1.1 สัดส่วนการส่งออกผลิตภัณฑ์จากยางของไทย ปี 2543

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

ภาพที่ 1.2 สัดส่วนการส่งออกผลิตภัณฑ์จากยางของไทย ปี 2547

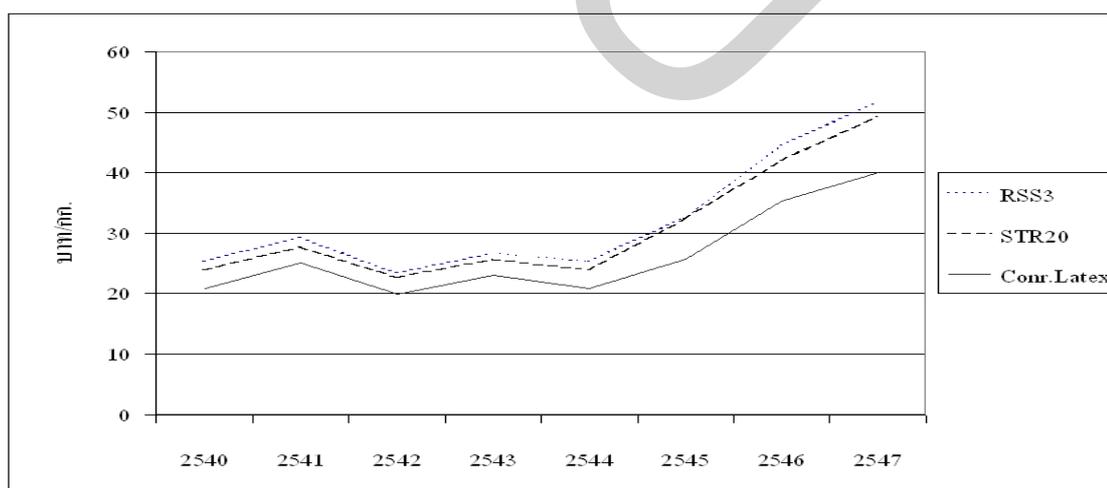
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 1.2 ราคาขางภายในประเทศ ราคาประกาศที่ขงวัน (F.O.B.) ปี 2543-2547

ปี	กรุงเทพฯ (บาท/กก.)			สงขลา (บาท/กก.)		
	RSS3	STR20	Conc. Latex	RSS3	STR20	Conc. Latex
2543	26.67	25.70	22.98	26.42	25.45	22.63
2544	25.35	23.95	20.84	25.10	23.70	20.59
2545	32.70	32.39	25.75	32.45	32.14	25.50
2546	44.45	42.02	35.28	45.20	41.77	35.23
2547	51.73	49.27	39.99	51.48	49.02	39.74

- หมายเหตุ : 1. RSS3 หมายถึง Ribbed Smoked Sheet : ขางแผ่นรมควันชั้น 3
 2. STR 20 หมายถึง ขางแท่งมาตรฐานของไทย
 3. Conc. Latex หมายถึง Concentrated latex : น้ำขางข้น (60 % D.R.C.)

ที่มา : สถาบันวิจัยขาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาพที่ 1.3 ราคาขางภายในประเทศ ณ ตลาดกลางกรุงเทพฯ ปี 2540 – 2547

ที่มา : สถาบันวิจัยขาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จะเห็นได้ว่า การผลิตและการส่งออกยางธรรมชาติของไทยเพิ่มขึ้นโดยตลอด ในขณะที่เดียวกันผลิตภัณฑ์จากยางก็มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน แต่หากพิจารณาเฉพาะการส่งออกถุงมือยางของไทย แม้จะเพิ่มขึ้นแต่ในสัดส่วนที่ลดลงค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์จากยาง เช่น ยางยานพาหนะ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาหาสาเหตุที่ทำให้สัดส่วนความสำคัญของการส่งออกถุงมือยางที่ลดลง

นอกจากนี้ปัญหามาจากการที่ราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นโดยตลอด ทำให้ราคาของสังเคราะห์ (Synthetic rubber : SR) ปรับตัวสูงขึ้น และยังส่งผลให้ราคาของยางธรรมชาติ (Natural Rubber : NR) ปรับตัวสูงตามไปด้วย ตามตารางที่ 1.2 ปี 2543 ราคาน้ำยางข้น ณ ตลาดกลางกรุงเทพฯ อยู่ที่ 22.98 บาท/กก. ขณะที่ปี 2547 ราคาน้ำยางข้นอยู่ที่ 39.99 บาท/กก. เพิ่มขึ้นถึง 17.01 บาท/กก. หรือร้อยละ 74.02 ตามภาพที่ 3 ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตถุงมือยาง โดยโครงสร้างการผลิตของอุตสาหกรรมถุงมือยางมีส่วนประกอบของน้ำยางข้นถึง ร้อยละ 90

ในยุคโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดผลกระทบหลายด้านทั้งด้านดีและปัญหาต่าง ๆ สำหรับผลพวงจากปัญหาโรคเอดส์และการก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา เมื่อ 11 กันยายน 2544 มีกระแสความหวาดวิตกว่าผู้ก่อการร้ายจะใช้อาวุธเคมีหรืออาวุธชีวภาพในการก่อวินาศกรรมครั้งต่อไป ซึ่งเชื้อแอนแทรกซ์ถือเป็นตัวเลือกหนึ่งของผู้ก่อการร้ายนำมาใช้ จนมีผู้เสียชีวิตจากการติดเชื้อดังกล่าวเกิดขึ้น จากปัญหาเกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์ ถุงมือยางเป็นอุปกรณ์สำคัญในการคัดแยกและจัดส่งจดหมายทางไปรษณีย์ ทำให้ความต้องการถุงมือยางของโลกเพิ่มขึ้น ผู้ผลิตได้ขยายการผลิตอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ถุงมือยางจนประสบกับปัญหาอุปทานส่วนเกิน และต่อมาต้องประสบปัญหาการราคาถุงมือยางเริ่มปรับตัวลดลงในขณะที่วัตถุดิบ เช่น ราคาน้ำยางข้นและราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในขณะที่เดียวกันประเทศผู้นำเข้าบางราย ดันเอาการกำหนดมาตรฐานของถุงมือยางมาใช้เป็นมาตรการกีดกันทางการค้า โดยการกำหนดมาตรฐานถุงมือยางที่เข้มงวดมาใช้กับผู้ผลิตและผู้ส่งออกถุงมือยาง ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ได้กำหนดมาตรฐานเรื่องความปลอดภัยของถุงมือยางธรรมชาติ เช่น การกำหนดปริมาณโปรตีนในถุงมือยาง เป็นต้น ซึ่งให้ผู้ผลิตถุงมือยางธรรมชาติจะต้องปรับปรุงเทคโนโลยีและกระบวนการการผลิต เพื่อให้สินค้าเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคตลอดจนปรับมาตรฐานการผลิตถุงมือยางให้เป็นระบบสากล ทำให้ต้นทุนของผู้ผลิตสูงขึ้นแต่ไม่สามารถผลักภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้นไปยังผู้นำเข้าได้ ทั้งนี้เนื่องจากราคาถุงมือยางเป็นราคาสากล หากผู้ผลิตถุงมือยางรายใดปรับราคาถุงมือยางสูงขึ้น ผู้นำเข้าจะหันไปซื้อสินค้าจากผู้ผลิตรายอื่นทันที ในทำนองเดียวกัน หากผู้ผลิตของไทยปรับราคาถุงมือยางสูงขึ้นผู้ซื้อ ก็จะหันไปซื้อจากผู้ผลิตจากประเทศอื่น เช่น มาเลเซีย แทน ทำให้ผู้ผลิตถุงมือยางจำต้องแบกรับภาระดังกล่าวไว้

ในขณะเดียวกันในช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมา ตลาดผู้นำเข้าเริ่มอึดตัวการเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงโดยขดนำเข้รวมของโลกปี 2544 – 2547 ตามตารางที่ 1.3 มีมูลค่า 2,194.15, 2,254.78, 2,568.75 และ 2,742.04 ล้าน เหรียญสหรัฐ ตามลำดับ สำหรับตลาดสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นตลาดที่มีการนำเข้ถูงมือยางเป็นอันดับหนึ่ง ปี 2547 มีมูลค่าการนำเข้รวม 1,043.60 ล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.06 ของมูลค่าการส่งออกของโลก แต่เมื่อเทียบกับมูลค่าการนำเข้ของสหรัฐอเมริกา ในปี 2546 เพิ่มขึ้นเพียง 3.56 ล้านเหรียญ หรือ อัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.34 รองลงมา จะเป็นประเทศแถบสหภาพยุโรป โดยมี เยอรมัน อังกฤษ และอิตาลี เป็นตลาดหลักและมีมูลค่าการนำเข้ ปี 2547 จำนวน 186.51, 185.18 และ 134.65 ล้านเหรียญสหรัฐ ตามลำดับ ส่วนตลาดเอเชียมีมูลค่าการนำเข้ค่อนข้างน้อยโดยมีประเทศญี่ปุ่นเป็นตลาดสำคัญ โดยที่ปี 2547 มียอดการส่งออก มูลค่า 133.14 ล้านเหรียญ หรือร้อยละ 4.86 ของการส่งออกถูงมือยางของโลก

ตารางที่ 1.3 มูลค่าและสัดส่วนของประเทศผู้นำเข้ถูงมือยางที่สำคัญของโลก ปี 2544-2547

(หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ)

ประเทศ	ปีและมูลค่า				สัดส่วน : ร้อยละ			
	2544	2545	2546	2547	2544	2545	2546	2547
1. สหรัฐอเมริกา	905.88	927.03	1,040.05	1,043.60	41.29	41.11	40.49	38.06
2. เยอรมัน	144.17	153.40	186.23	183.51	6.57	6.80	7.25	6.69
3. อังกฤษ	124.00	134.29	159.35	185.18	5.65	5.96	6.20	6.75
4. อิตาลี	102.15	105.71	117.79	134.65	4.65	4.69	4.59	4.91
5. ญี่ปุ่น	103.19	99.53	115.97	133.14	4.70	4.41	4.51	4.86
รวม 5 ประเทศ	1,379.39	1,419.96	1,619.39	2,680.08	62.87	62.98	63.04	61.27
อื่นๆ	814.76	834.82	949.36	1,061.96	37.13	37.02	36.96	38.73
ยอดรวมทุกประเทศ	2,194.15	2,254.78	2,568.75	2,742.04	100	100	100	100

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการค้าส่งออก กระทรวงพาณิชย์

ด้านราคาส่งออกถูงมือยางของโลกเริ่มปรับตัวลดลง ตามตารางที่ 1.4 ราคาส่งออกถูงมือยางของสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้ถูงมือยางอันดับหนึ่งของโลก และเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย เริ่มมีการปรับตัวลดลง โดยที่ปี 2545-2547 อยู่ที่ 0.06, 0.061 และ 0.058

เหรียญสหรัฐต่อคู่ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าการนำเข้าของสหรัฐอเมริกาเริ่มอึดตัว ทำให้ราคานำเข้าถูงมีอย่างปรับตัวลดลงเล็กน้อย ส่วนประเทศเยอรมันราคานำเข้าปี 2547 อยู่ที่ 0.06 เหรียญต่อคู่ ขณะที่ปี 2546 ราคาอยู่ที่ 0.07 เหรียญต่อคู่ปรับตัวลดลง .01 สำหรับตลาดอื่น ๆ ก่อนข้างจะทรงตัว ยกเว้น ประเทศอังกฤษ มีการปรับตัวเพิ่มขึ้น จาก 0.04 เหรียญต่อคู่ ในปี 2546 เป็น 0.06 เหรียญต่อคู่ ในปี 2547 แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ราคาถูงมีอย่างนับว่าเป็นราคาสากล ซึ่งหมายถึงว่าหากประเทศใดมีการปรับราคาเพิ่มขึ้นในขณะที่ประเทศผู้ผลิตถูงมีอย่างประเทศอื่นๆ ไม่ปรับจะทำให้ผู้นำเข้าลดปริมาณการนำเข้าและหันไปนำเข้าจากประเทศอื่นๆ แทน เช่นเดียวกันหากประเทศใดประเทศหนึ่งมีการปรับราคาลดลง ประเทศอื่นๆ ก็จะปรับราคาถูงมีอย่างลงด้วยเพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาดของตัวเองเอาไว้

ตารางที่ 1.4 ราคาถูงมีอย่างโลก ของประเทศนำเข้าที่สำคัญ ปี 2545 – 2547

ประเทศ	ราคาต่อคู่ : เหรียญสหรัฐ			เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)		
	2545	2546	2547	2544	2546/45	2547/46
สหรัฐอเมริกา	.06	.06	.058	100	0.00	-0.03
เยอรมัน	.07	.07	.06	100	0.00	-14.29
อังกฤษ	.05	.04	.06	100	-20.0	+50.0
อิตาลี	.04	.04	.04	100	0.00	0.00
ญี่ปุ่น	.07	.08	.08	100	+14.29	0.00
ฝรั่งเศส	.06	.07	.07	100	+16.67	0.00

ที่มา : World Trade Atlas Navigator

สำหรับประเทศไทย ตลาดส่งออกถูงมีอย่างของไทยไปสู่ยังตลาดโลกมียอดการส่งออกตามตารางที่ 1.5 ปี 2544 – 2547 มีมูลค่าการส่งออกรวม 15,545.0, 16,685.8, 19,743.8 และ 19,633.2 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมี ตลาดสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดสำคัญ โดยมีมูลค่าการส่งออก ปี 2544 – 2547 จำนวน 9,530.3, 9,711.4, 10,252.3 และ 9,995.50 ล้านบาท โดยที่ปี 2547 มีมูลค่าการส่งออกลดลงจากปี 2546 จำนวน 256.8 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.50 ในขณะเดียวกัน หากพิจารณาในรูปสัดส่วนการส่งออกถูงมีอย่างของไทยในตลาดอเมริกา จะเห็นได้ว่าสัดส่วนการส่งออกของ

ไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยที่ปี 2546 ประเทศไทยมีสัดส่วน ร้อยละ 61.31 เมื่อเทียบกับยอดส่งออกทั้งหมด แต่ปี 2547 มีสัดส่วนการส่งออกไปสู่ประเทศสหรัฐอเมริกาเพียง ร้อยละ 50.91

ตารางที่ 1.5 มูลค่าและสัดส่วนตลาดส่งออกถั่วเหลืองของไทย ปี 2544-2547

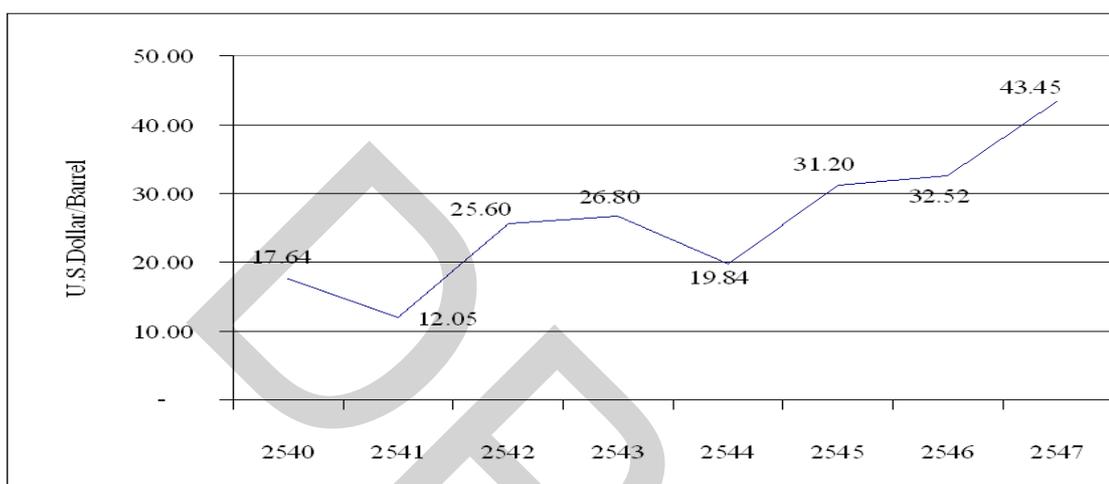
รายการ	มูลค่า : ล้านบาท				สัดส่วน : ร้อยละ			
	2544	2545	2546	2547	2544	2545	2546	2547
ยอดรวมทุกประเทศ	15,545.0	16,685.8	19,743.8	19,636.9	100	100	100	100
สหรัฐอเมริกา	9,530.3	9,711.4	10,252.3	9,995.50	61.31	58.20	51.93	50.91
สหภาพยุโรป	3,774.7	4,173.2	5,232.5	5,674.90	24.28	25.01	26.5	28.9
ญี่ปุ่น	360.5	410.4	497.4	565.50	2.32	2.46	2.52	2.88
อาเซียน	181.2	197.6	307.5	363.20	1.17	1.18	1.56	1.85
อื่นๆ	1,698.30	2,193.20	3,454.10	3,037.80	10.93	13.14	17.49	15.47

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

อุตสาหกรรมถั่วเหลือง นับได้ว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศทั้งในรูปของรายได้และการจ้างงานมูลค่าการส่งออก ในปี 2547 สูงถึง 19,636.9 ล้านบาท สูงเป็นอันดับสองรองมาจากการส่งออกยางพาราหนะ การขยายตัวในช่วงปี 2541-2545 เฉลี่ยร้อยละ 8.4 ตลาดที่ส่งออกที่สำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกา เยอรมัน สหราชอาณาจักรและญี่ปุ่น และอุตสาหกรรมถั่วเหลืองเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมาก (Labour Intensive) มีการจ้างงานในอุตสาหกรรมนี้มากกว่า 16,000 คน (สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ปี 2545) ในช่วงปี 2546-2547 ตลาดส่งออกถั่วเหลืองของไทยเริ่มทรุดตัว ผู้ผลิตถั่วเหลืองของไทยเริ่มประสบปัญหาด้านต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น โดยเฉพาะราคายางพาราที่ขยับตัวตามราคาน้ำมันโลก ในเดือนกรกฎาคม 2548 ราคายางแผ่นดิบ ณ ตลาดกลางยางพาราหาดใหญ่ สูงถึง 64.85 บาทต่อกิโลกรัม ขณะที่ปี 2545 ราคาเฉลี่ยยางแผ่นดิบ อยู่ที่ 29.15 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว ส่งผลให้ราคาน้ำมันยางขึ้นมีราคาเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

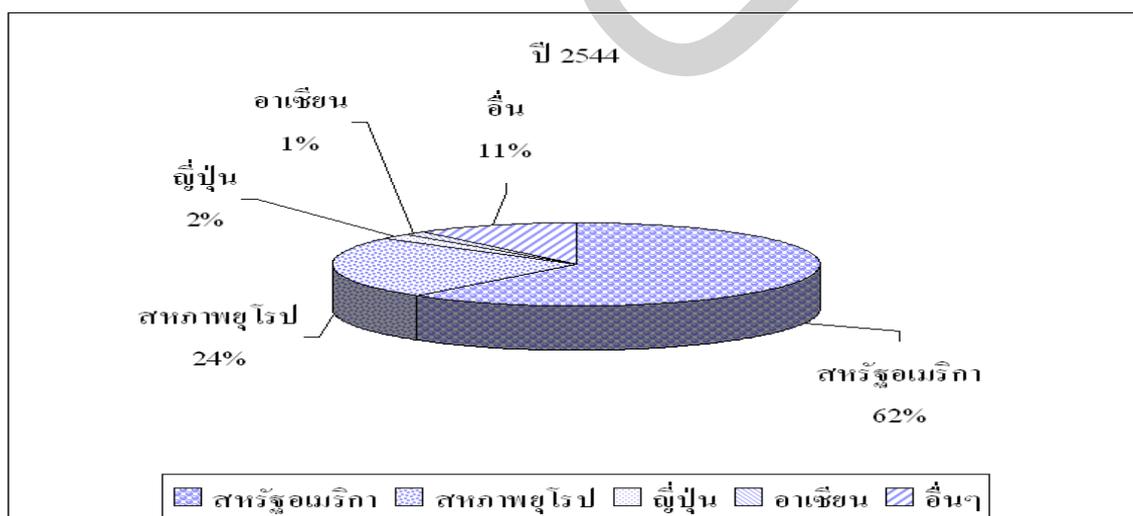
นอกจากนี้ จากการที่ราคาน้ำมันดิบของโลกราคาเพิ่มขึ้นโดยตลอด จากภาพที่ 4 ราคาน้ำมันดิบตลาด NYMEX สหรัฐอเมริกา ณ วันสิ้นปี 2540 อยู่ที่ 17.64 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ในขณะที่ปี 2547 อยู่ที่ 43.45 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้น 25.81 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล สูงขึ้น

เกือบหนึ่งเท่าครึ่ง จนกระทั่ง เดือนสิงหาคม 2548 ระดับราคาขึ้นไปแตะที่ 70 เหรียญต่อบาร์เรล ส่งผลทำให้ราคาน้ำมันเตา ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตด้านเชื้อเพลิงที่สำคัญมีราคาสูงขึ้นไปด้วย และทำให้ต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น 2.50 – 3.50 เหรียญสหรัฐต่อ 1,000 ชัน ในขณะที่ราคาส่งออกถูงมืออย่างไม่สามารถปรับตามต้นทุนที่สูงขึ้นได้ทันที จึงเป็นสาเหตุให้ผู้ผลิตบางรายต้องลดกำลังการผลิตลงและบางรายถึงขนาดต้องเลิกกิจการ

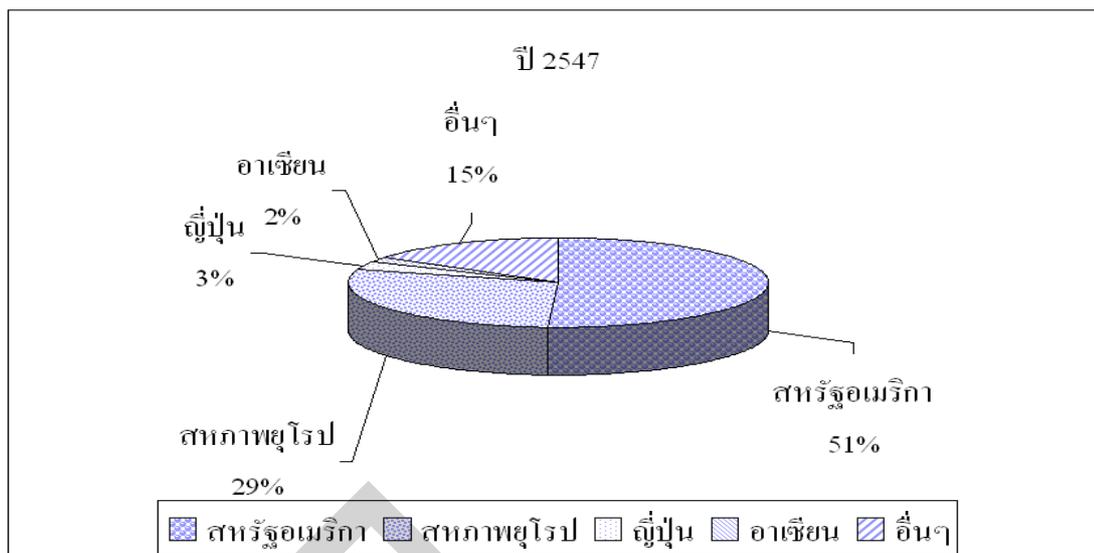
ภาพที่ 1.4 ราคาน้ำมันดิบ (LIGHT CRUDE) ณ วันสิ้นปี ที่ตลาด SYMEX สหรัฐอเมริกา

ที่มา : Page /CLc1 Reuters

ภาพที่ 1.5 สัดส่วนตลาดส่งออกถูงมือของไทย ปี 2544

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการค้าส่งออก กระทรวงพาณิชย์

ภาพที่ 1.6 สัดส่วนตลาดส่งออกถุงมือยางของไทย ปี 2547

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น อุตสาหกรรมถุงมือยางของไทยน่าจะเป็นประเด็นที่ควรแก่การศึกษาหาแนวทางในการปรับตัว เพื่อการรักษาส่วนแบ่งตลาดและการสร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ถุงมือยางของไทย ให้สามารถแข่งขันกับประเทศผู้ส่งออกถุงมือยางในตลาดโลกได้ต่อไป

1.2 การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์คือ

- 1.2.1 เพื่อศึกษาการผลิตการส่งออกและ โครงสร้างส่งออกของผลิตภัณฑ์ถุงมือยางของไทย
- 1.2.2 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดส่งออกและศักยภาพการส่งออกของผลิตภัณฑ์ถุงมือยางของไทย
- 1.2.3 เพื่อศึกษาผลการขยายตัวของการค้าของโลกที่มีต่อการขยายตัวออกถุงมือยางของไทย ขยายตัวการส่งออกของผลิตภัณฑ์ถุงมือยางของไทย
- 1.2.4 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมถุงมือยางของไทย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 ทราบถึงการผลิตการส่งออกและโครงสร้างส่งออกของผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยางของไทย
- 1.3.2 ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดส่งออกและศักยภาพการส่งออกของผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยางของไทย
- 1.3.3 ทราบถึงผลการขยายตัวของการค้าของโลกที่มีต่อการขยายตัวออกถุ้งมือยางของไทย ขยายตัวการส่งออกของผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยางของไทย
- 1.3.4 ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมถุ้งมือยางของไทย

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษารอบคอบการค้าการส่งออกและการนำเข้าผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยางของโลก และส่วนแบ่งการค้าผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยางของประเทศไทยในตลาดโลก โดยเฉพาะตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยางของในภูมิภาคที่สำคัญ ในช่วงปี 2540 -2547 โดยเน้นการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการส่งออกส่วนแบ่งการตลาดของไทย และปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยางของไทยในตลาดอาเซียน ตลาดสหภาพยุโรป ตลาดญี่ปุ่น ตลาดสหรัฐอเมริกา และตลาดโลก

1.5 วิธีและขั้นตอนการวิจัย

1.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ อันได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยางเกี่ยวกับความคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้ประกอบการในการขยายการผลิตแนวโน้มและปัญหาของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยาง โดยสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้ประกอบการที่ เป็นผู้ส่งออก 3 ราย ได้แก่ บริษัท สยามเซมเพอร์เมค จำกัด บริษัท บี แคร่ อินดัสตรี จำกัด อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา บริษัท ชันไทยอุตสาหกรรมถุ้งมือยาง จำกัด (มหาชน) อ. แกลง จังหวัดระยอง และผู้ประกอบการที่หยุดการผลิต 1 ราย คือ บริษัท เซาท์แลนด์โปรดัก จำกัด อ.หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

2. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาแบบทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นการศึกษาสถานการณ์การผลิตการใช้ การนำเข้าและการส่งออกผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยางของไทยไปสู่ตลาดโลก ในปี 2540 - 2547 และเพื่อการศึกษาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาด (Constant Market Share : CMS) โดยข้อมูลเหล่านี้ ได้มาจากการรวบรวมจากเอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนข้อมูลทางสถิติที่หน่วยงานราชการต่างๆ ได้รวบรวมไว้ รวมทั้งการประชุมสัมมนา

1.5.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีวิเคราะห์ที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่อแสดงถึงสภาวะการค้าโดยทั่วไปของผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยาง โครงสร้างตลาดผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยางของไทยและประเทศคู่แข่งในตลาดโลก รวมทั้งนโยบายของทางภาครัฐที่มีต่ออุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยาง
2. วิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของส่วนแบ่งตลาดส่งออกถุ้งมือยางของไทยโดยใช้ แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดแบบคงที่ (Constant Market Share Model : CMS) เพื่อประมวลถึงขอบเขตและสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดของผลิตภัณฑ์ถุ้งมือยางของไทยในตลาดโลก และในประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ในช่วงปี 2540 – 2547 โดยพิจารณาเปรียบเทียบโดยใช้ข้อมูลเฉลี่ย ปี 2540-2541 เป็นปีฐาน และข้อมูลเฉลี่ย ปี 2546 – 2547 เป็นปีปัจจุบัน กับพิจารณาเปรียบเทียบทุก ๆ ปี โดยเริ่มต้นแต่ปี 2540 จนถึงปี 2547